

خرید و سفارشات خارجی

(زنجیره تامین و تدارک کالاهای خارجی)

دکتر لطفعلی بخشی

عضو هیات علمی دانشکده اقتصاد

دانشگاه علامه طباطبائی

به نام خدا

سرشناسه: بخشی، لطفعلی، ۱۳۲۶
عنوان و نام پدیدآور: خرید و سفارشات خارجی (زنجیره تامین و تدارک کالاهای خارجی)
لطفعلی بخشی.

مشخصات نشر: تهران: اقتصاد فردا، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۱۸۸ صفحه: جدول، نمودار.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۳۵۹۲-۴-۳

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

عنوان به انگلیسی: Foreign Purchasing

موضوع: خرید و سفارشات خارجی

موضوع: واردات-مدیریت

موضوع: خرید-مدیریت

موضوع: بازرگانی-مدیریت

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

رده بندی کنگره: ۱۳۹۰ ۴خ ۳ب ۳۹/۵ HD

رده بندی دیویی: ۶۵۸/۷۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۵۹۰۴۴۵

خرید و سفارشات خارجی (زنجیره تامین و تدارک کالاهای خارجی)

دکتر لطفعلی بخشی

چاپ: اول سال چاپ ۱۳۹۰

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

صفحه آرای و امور هنری: محمد رضاهاشمی

چاپ: طاها

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۳۵۹۲-۴-۳

ناشر: اقتصاد فردا eghtesad.farda@gmail.com

خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه ۱۰ - شماره ۷

تلفن: ۸۸۵۴۱۴۱۷ فاکس: ۸۸۵۴۱۴۲۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶	پیشگفتار
۹	فصل اول - پیشینه
۱۵	فصل دوم - کالاها و خدمات
۲۱	فصل سوم - فرآیند خرید
۳۷	فصل چهارم - فرآیند خرید و سفارشات داخلی
۴۵	فصل پنجم - اطاق بازرگانی بین‌المللی، UCP و اینکوترمز
۵۵	فصل ششم - مذاکره و قرارداد خرید
۵۹	فصل هفتم - فرآیند خرید و سفارشات خارجی
۸۱	فصل هشتم - روشهای پرداخت و دریافت در تجارت خارجی
۸۹	فصل نهم - پیش فاکتور یا پروفورما اینویس
۹۳	فصل دهم - اعتبار اسنادی
۱۱۱	فصل یازدهم - ضمانت نامه‌ها و انواع آن
۱۱۹	فصل دوازدهم - بیمه
۱۲۹	فصل سیزدهم - بازرسی کالا
۱۳۳	فصل چهاردهم - حمل و نقل
۱۴۵	فصل پانزدهم - گمرکات و تعرفه گمرکی
۱۵۵	فصل شانزدهم - شعبه، نمایندگی و کارگزاری شرکتهای خارجی
۱۶۱	فصل هفدهم - امکان سوء استفاده در خریدهای خارجی
۱۶۷	پیوست شماره ۱ - اقتصاد جدید
۱۷۵	پیوست شماره ۲ - تجارت الکترونیکی در سفارشات خارجی
۱۷۹	پیوست شماره ۳ - انواع مبادلات و ارزها در ایران
۱۸۳	فهرست منابع برای مطالعه بیشتر

فهرست جداول، نمودارها و تصاویر

صفحه	عنوان
۱۶	جدول شماره ۱ - انواع گروه‌های کالائی و مثال‌های آن
۲۲	جدول شماره ۲ - چگونگی ایجاد نیاز به خرید در گروه‌های مختلف
۲۲	نمودار شماره ۳ - فرآیند عملیات
۲۳	نمودار شماره ۴ - نظام تولیدی در بنگاه‌های اقتصادی
۲۳	نمودار شماره ۵ - فرآیند خرید و فروش در شرکتها
۲۳	نمودار شماره ۶ - فرآیند خرید و فروش بازرگانان و تجار
۲۴	نمودار شماره ۷ - فرآیند کار در یک کارخانه فولادسازی
۲۴	نمودار شماره ۸ - فرآیند کار در یک کارخانه سیمان
۲۵	نمودار شماره ۹ - فرآیند کار در یک کارخانه آرد
۲۵	نمودار شماره ۱۰ - فرآیند کار در یک دانشگاه
۲۶	نمودار شماره ۱۱ - نمودار سازمانی یک واحد تولیدی
۲۹	نمودار شماره ۱۲ - فرآیند سفارش کالاها از انبار
۲۹	نمودار شماره ۱۳ - منحنی حداقل موجودی و زمان سفارش
۳۱	نمودار شماره ۱۴ - نمودار جریان کار تولید، خرید و فروش در یک بنگاه تولیدی
۴۱	جدول شماره ۱۵ - نصاب معاملات دولتی
۵۱	جدول شماره ۱۶ - روش‌های تحویل کالا و انتقال مالکیت در اینکوئترمز ۲۰۰۰
۵۲	جدول شماره ۱۷ - اصطلاحات اینکوئترمز ۲۰۱۰
۵۴	جدول شماره ۱۸ - تعهدات فروشنده و خریدار
۶۰	جدول شماره ۱۹ - تفاوت‌های معاملات داخلی و خارجی
۶۷	جدول شماره ۲۰ - خلاصه مراحل انجام یک خرید خارجی و فرمها و اسناد آن
۷۲	جدول شماره ۲۱ - جدول مقایسه فروشندگان برای تصمیم‌گیری و انتخاب
۷۴	فرم شماره ۲۲ - یک نمونه فرم ثبت سفارش کالا
۹۲	تصویر شماره ۲۳ - یک نمونه پیش فاکتور
۹۵	نمودار شماره ۲۴ - روابط خریدار و فروشنده در اعتبار اسنادی
۱۱۰	نمودار شماره ۲۵ - مراحل کار و ارتباطات در اعتبار اسنادی
۱۱۶	تصویر شماره ۲۶ - متن یک ضمانت نامه بانکی
۱۲۴	جدول شماره ۲۷ - معادله‌های کلوزهای قدیم و جدید
۱۲۴	شکل شماره ۲۸ - ارتباط کلوزهای A, B, C
۱۲۶	جدول شماره ۲۹ - خطرات مورد پوشش در کلوزهای A, B, C
۱۳۲	جدول شماره ۳۰ - شرکت‌های بازرسی مورد تأیید بانک مرکزی
۱۳۵	جدول شماره ۳۱ - ظرفیت حمل کالا با وسائل مختلف
۱۴۵	نمودار شماره ۳۲ - نقش گمرک در مبادلات کالاها
۱۴۸	جدول شماره ۳۳ - یک صفحه نمونه از کتاب مقررات صادرات و واردات سال ۱۳۹۰
۱۶۰	جدول شماره ۳۴ - خدمات ارائه شده توسط شعب، نمایندگی و...

پیشگفتار

تولید روزافزون کالاها و خدمات در کشورهای مختلف و گستردگی، سهولت و ارزانی ارتباطات و مبادلات در دنیای امروز، به مرور ایجادکننده جهانی بدون مرزهای اقتصادی است.

روند جهانی شدن اقتصاد و نزدیکی و ارتباطات بیشتر کشورها با یکدیگر، مبادلات خارجی بین کشورها را روز به روز گسترش داده و آن را به امری اجتناب ناپذیر و ضروری تبدیل کرده است و به نظر می‌رسد این روند با شدت بیشتری همچنان تداوم خواهد داشت.

امروزه اکثر جوامع و کشورها، مصرف کننده کالاهای تولیدی دیگرانند و خود نیز تولیدکننده کالاها و خدماتی برای مصرف در کشورهای دیگرند.

هر روزه ما شاهد ارائه و مصرف گسترده کالاهای و خدمات جدیدی هستیم که تا چندی پیش وجود خارجی نداشتند.

آزادسازی تجارت و ارتباطات بین‌المللی موجب مصرف روزافزون کالاهای خارجی در بسیاری جوامع گردیده و افزایش و گستردگی حجم مبادلات بین کشورهای جهان تا بدانجا رسیده است که امروزه این امر بخش بزرگی از اقتصاد دنیای ما را تشکیل می‌دهد. اهمیت این مبادلات در حدی است که بدون آن، بسیاری کشورهای جهان قادر به تداوم حیات اقتصادی خود نخواهند بود.

کشور ما ایران نیز از این روند جدا نیست و هر ساله شاهد افزایش مبادلات سرزمین ما با سایر کشورها هستیم.

به همین دلایل لازم است که با روش و ساز و کار این مبادلات در بازار اقتصاد و تجارت آشنا شد.

درس خرید و سفارشات خارجی از دروس کاربردی است که در رشته‌های اقتصاد، مدیریت، بازرگانی، حسابداری و امثال آن تدریس می‌شود و علاوه بر آن در بسیاری

مؤسسات آموزشی تخصصی، در دوره‌های کوتاه مدت ارائه می‌گردد و در آن مراحل انجام کار و روشهای آن با تاکید بر رویه‌های موجود در کشور توضیح داده می‌شود. با افزایش حجم مبادلات جهانی و نقش روزافزون آن در زندگی روزمره مردم و اقتصاد جهان، بنظر می‌رسد این زمینه از کار نیز دارای اهمیت بیشتری شده است و اصطلاحات جدید لجستیک و زنجیره تامین در حال جایگزینی اصطلاحات قدیمی است که درباره آن مقالات و کتبی نیز منتشر گردیده و انجمن‌های تخصصی نیز راه‌اندازی شده‌است.

با توجه به روند جهانی شدن اقتصاد، ادغام کشورها در اقتصاد جهانی و افزایش حجم مبادلات بین کشورها، این درس می‌تواند در زندگی کاری بسیاری دانشجویان و فراگیران مفید واقع شود.

با توجه به تحولات اقتصاد ایران در دهه‌های اخیر، بخصوص یکسان سازی نرخ ارز از سال ۱۳۸۱ و تسهیلات ایجاد شده در صادرات و واردات کالاها و تبدیل محدودیت‌های غیرتعرفه‌ای به تعرفه‌ای و کاهش آنها، و همچنین تلاش ایران برای عضویت در سازمان تجارت جهانی، انتظار می‌رود صادرات و واردات کشور در یک بستر طبیعی به جریان افتد.

این کتاب حاصل تکمیل جزوات این درس در طول ۲۰ سال تدریس و همچنین تجربیات عملی مولف در این زمینه است که در ۱۷ فصل تدوین گردیده و علاوه بر دانشجویان، می‌تواند مورد استفاده کارشناسان و دست‌اندرکاران زنجیره تامین و خریدهای خارجی نیز قرار گیرد.

لطف علی بخشی - دی‌ماه ۱۳۹۰